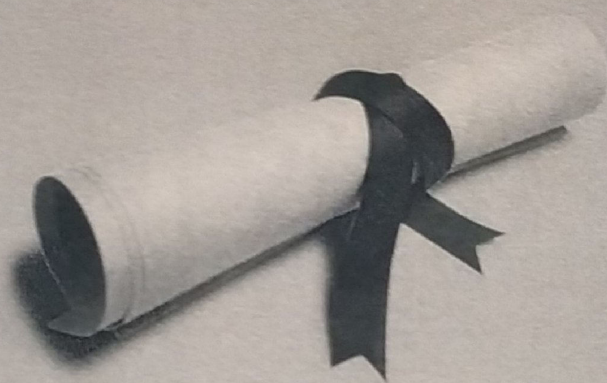

*Pregó de Festa Major
i Distincions
Honorífiques*

CONSTANTÍ, 16 DE GENER DE 2015

Ajuntament de
CONSTANTÍ

Pregó de la Festa Major d'Hivern de Constantí de l'any 2015:

Constantí, de la nostàlgia a la revolta, entre tradició i modernitat.

Senyor Alcalde, autoritats, amics i veïns de Constantí. Fa cosa d'un mes em va escriure mossèn Claver preguntant-me si volia participar en un col·loqui sobre *Ramon Llull i la recepció de la cultura catalana a Europa* en el marc dels "XIV Col·loquis amb experts 2015" organitzats per la parròquia de sant Feliu de Constantí. Al cap d'una setmana m'escriví el senyor Alcalde tot invitant-me a fer el Pregó de la Festa Major d'Hivern 2015 de Constantí, dedicada a sant Sebastià. Com a bon constantinenc de la diàspora no podia dir que no ni a una cosa ni a l'altra. Ambdues propostes eren un honor per a una persona com jo que, tot i viure a l'estranger, sempre he intentat de mantenir vius els contactes amb la família, amb els amics i amb la gent del meu poble.

El fet de viure lluny del país suscita un pregon sentiment de nostàlgia pels temps passats, sobretot per la infantesa i per la joventut; i nogensmenys pels llocs concrets on s'ha viscut. Aquest fort sentiment d'enyorança amb el pas del temps es transforma en mitificació. I com que el mite té una certa tendència a la perfecció, la reacció última conclou amb una exigència rigorosa, que quan no es compleix provoca la revolta interior i de vegades, ai las, una mica de recança.

Sobre aquest tema s'han escrit molts llibres en totes les llengües. Des de l'*Odissea* d'Homer fins a l'*Odisseu* d'Agustí Bartra passant per *A la recerca del temps perdut* de Marcel Proust. El poeta Carles Riba va escriure en les seves *Elegies de Bierville* que "és a l'exili on callen les coses, i on es mesura el temps pel que s'espera tan sols". I encara deia que a la diàspora: "Dins la meua ànima en pau sóc el naufrag que en l'illa profunda on reneix de la mar, súbitament reconeix una pàtria d'antany". Jo no arribo tan alt en els meus sentiments d'exiliat. Entre d'altres coses perquè jo sóc un exiliat voluntari que un dia va voler saber com era aquesta Europa "on diuen que la gent és neta i noble, culta, rica, lliure, desvetllada i feliç". (*Assaig de càntic en el temple de Salvador Espriu*).

I amb Josep Pla volia conèixer "la cuina de la mantega" i "l'estètica dels castanyers" per tal de poder-les comparar amb la cuina de l'oli, que ja coneixia molt bé, i amb la nostra estètica tan mediterrània dels ametllers.

La nostra generació, tanmateix, ha tingut la sort de tenir a l'abast, a partir dels anys 60 del segle passat, no només bons llibres-amics en català sinó també excel·lents discos de cançó catalana, de folk i de rock que sempre

més tard seria la Crida a la Solidaritat i la Marxa de la Llibertat. Estic parlant de l'estiu del 1973.

Tant se val. Érem joves i moderns, i després de la missa amb guitarres anàvem a la Pista a ballar *rhythm and blues* i *rock and roll* o passejàvem Plaça avall "tot mirant-nos els ulls i donant-nos les mans, tots junts caminant sense por pel demà" (Françoise Hardy).

O anàvem a algun festival de cançó catalana de Raimon, de Maria del Mar Bonet o de Lluís Llach perquè calia:

(He) d'esborrar les nits de ràbia i de feblesa.

(He) d'esborrar el pensar que sempre ens toca perdre,
mirar molt més enllà d'aquesta boira espessa.

(He) d'aprendre a lluitar sense tenir cap eina...

(Lluís Llach: cançó *Despertar* del disc *Ara i aquí*)

L'enyorança d'aquests anys joves, tanmateix, es barreja cada vegada més amb un sentiment de rebel·lia. En Llach té un disc anomenat *Temps de revoltes* que s'adiu molt bé amb el que era aquella època. Notàvem que s'apropava la democràcia i cridàvem: "Llibertat, amnistia, estatut d'autonomia". El Camp de Tarragona però estava immers en un procés d'urbanització i d'industrialització brutals. Què us he d'explicar jo que no sapigüeu vosaltres, que ho heu viscut i ho viviu de més a prop encara.

El poeta Miquel Martí Pol va viure un procés semblant, molt abans que nosaltres, al seu poble Roda de Ter que descriu magistralment en el seu llibre *El Poble*:

Hi hagué un temps que al meu poble
la gent vivia en el temor de Déu
-ja parlo d'anys, és clar-.
Era una època solemne
com una processó, durant la qual
només quatre exaltats llegien el diari
un cop cada setmana.

El diàleg entre tradició i modernitat no és fàcil. Sovint s'han de prendre decisions importants que després condicionaran el futur d'unes quantes generacions. I d'aquest tema també en sabeu molt més vosaltres que jo. L'escriptor Josep Maria de Segarra va idealitzar i minimitzar una mica aquest vell problema d'oposició camp-ciutat al poema *Cançó de suburbi*:

Estimo l'horta desolada;
el presseguer ensopit que es mor,
i l'arengada platejada,
porró de sang, tomàquet d'or.

Jo he intentat de seguir el procés de modernització del poble des de la distància, però amb molt d'interès. Interès per les persones, per la natura, pel poble, pel futur del Camp de Tarragona i pel de Catalunya en general. Constantí en aquest sentit és una mena de síntesi de la Catalunya actual. Simbolitza molt bé el passat, el present i el futur d'aquesta terra. Com la *Utopia* de Tomàs Moro, com la *Icària* de Cabet o com la *Sinera* de Salvador Espriu, aquest poble té quelcom de mític. És el nostre mite particular i per això "ens fa patir".

I la paraula Utopia per a mi vol dir: creixement harmònic d'agricultura, indústria i comerç; convivència pacífica de moros, jueus i cristians, catòlics i protestants; bones relacions entre dretes i esquerres, catalans i castellans.

I per acabar, amb unes paraules d'en Raimon us vull dir que:

He vingut aquí
perquè crec que puc dir-vos,
en la meua maltractada llengua,
paraules i fets
que encara ens agermanen.

Paraules i fets
que encara ens fan sentir
homes entre el homes.

Paraules i fets
que encara ens agermanen
en la lluita contra la por,
en la lluita contra la sang,
en la lluita contra el dolor,
en la lluita contra la fam.

En la sempre necessària lluita
contra el que ens separa
i ens fa sentir-nos
a tots nosaltres estranys.

Jo sé, jo sé, jo sé, jo sé, jo sé
que tornaré al carrer Blanc / carrer de sant Pere.

Però ara ací,
però ara ací,
crec que també és ma casa,
i crec que puc dir-vos,
amb el cor obert,
a tots vosaltres: germans.

Germans.

Bona Festa Major, Visca Catalunya i Visca Constantí!

Anton-Simó Massó i Alegret

